

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 14/2023-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] proti postupu Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 8/2000 pri vybavovaní žiadosti sťažovateľa z 1. augusta 2022 o nahliadnutie do súdneho spisu takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 8. septembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 od. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 8/2000 pri vybavovaní žiadosti sťažovateľa z 1. augusta 2022 o nahliadnutie do súdneho spisu.

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ požiadal 1. augusta 2022 krajský súd o preštudovanie trestného spisu vedeného pod sp. zn. 1 T 8/2000 vrátane všetkých príloh, ako aj k spisu patriacich fotografií a videozáznamov na VHS páskach z dôvodu zamýšľaného podania návrhu na povolenie obnovy konania v tejto trestnej veci. Krajský súd sťažovateľovi listom z 11. augusta 2022 oznámil, že mu trestný spis sp. zn. 1 T 8/2000 bude sprístupnený prostredníctvom Okresného súdu Trenčín, ale bez videozáznamov, ktoré sú zaznamenané na VHS páskach, keďže ide o dôkazný materiál a ich prepis na DVD nosiče nie je zo strany krajského súdu

realizovateľný technickými prostriedkami súdu. Sťažovateľ 24. augusta 2022 v čase od 08.00 h do 12.55 h v priestoroch Okresného súdu Trenčín nahliadol do súdneho spisu krajského súdu sp. zn. 1 T 8/2000 týkajúceho sa jeho trestnej veci a spisu vedeného pod sp. zn. 3 Ntok 1/2008 týkajúceho sa návrhu na povolenie obnovy konania. Zároveň bola do úradného záznamu z 24. augusta 2022 spísaného vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Trenčín zaznamenaná aj výhrada sťažovateľa o jeho nesúhlase s postupom krajského súdu, ktorý spolu so súdnym spisom sp. zn. 1 T 8/2000 nezaslal aj príslušné videozáznamy a fotografie, ktoré boli jeho súčasťou.

3. Sťažovateľ proti tomuto postupu krajského súdu podal ústavnú sťažnosť, v ktorej petite sa domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 od. 1 dohovoru z dôvodu, že krajský súd síce zabezpečil sťažovateľovi na nahliadnutie spisový materiál vo veci sp. zn. 1 T 8/2000, ale bez jeho častí, a to VHS nahrávok, s ktorými sa sťažovateľ nemohol oboznámiť pred podaním návrhu na povolenie obnovy konania v dotknutej veci.

4. Z argumentácie sťažovateľa vyplýva, že „podľa § 69 ods. 1/tr. poriadku, ako obvinený mám právo nazerať do spisov, robiť si z nich výpisy a poznámky a obstarávať si na svoje trovy kópie spisov a ich častí. Keďže v tr. spise KS BB nie sú časti spisu obsahujúce údaje o totožnosti (1T8/00) chráneného svedka, ohrozeného svedka alebo svedka, ktorého totožnosť je utajená, a nie sú tam ani krycie údaje o totožnosti agenta, mám právo na nazretie, preštudovanie úplne celého tr. spisu KS BB 1T8/00 včetně všetkých príloh, fotografií a video VHS záznamov.“. V ďalšom sťažovateľ poukazuje aj na to, že „Z ustanovenia § 119 ods. 2/tr. poriadku je nesporné a preukázané, že dôkazný materiál nie sú len video VHS záznamy, ale vlastne de jure a de facto, všetky výpovede svedkov, znalecké posudky, odborné vyjadrenia, veci a listiny dôležité pre trestné konanie. Ustanovenie § 119 ods. 2/tr. poriadku nikde neuprednostňuje a nevyklučuje video VHS záznamy nad významovo hodnotný dôkaz opísaný v ustanovení § 119 ods. 2/tr.por.. tzv. video VHS záznam nemá postavenie exkluzívneho, mimoriadneho dôkazu – obsah ustanovenia § 119 ods. 2/tr. poriadku nič také nepozná.“. V závere sťažovateľ akcentuje, že „KS BB sa musí riadiť zákonom, v tomto prípade § 69 ods. 1/tr. por. musí rešpektovať právo obvineného na nezretie, preštudovanie úplne celého tr. spisu KS BB 1T8/00, včetně fotografií a video VHS záznamov.“. Teda podľa sťažovateľa „KS BB porušuje moje základné práva, právo na obhajobu, právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie, keď mi neumožnil nazrieť a preštudovať celý tr. spis KS BB 1T8/00.“.

5. Na podklade uvedeného sťažovateľ navrhol ústavnému súdu takto rozhodnúť:

„1. Krajský súd Banská Bystrica tým, že neposkytol sťažovateľovi... na preštudovanie a prípravu obhajoby celý tr. spis KS BB 1T8/00 porušil základné právo sťažovateľa na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR... základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR... základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

2. Krajský súd Banská Bystrica je povinný uhradiť sťažovateľovi... sumu 2000,-€ ako primerané spravodlivé zadostučinenie za porušenie základných práv...

3. Krajský súd Banská Bystrica je povinný poskytnúť sťažovateľovi... na preštudovanie a prípravu obhajoby úplne celý tr. spis KS BB 1T8/00, včetně všetkých príloh, fotografií a video VHS záznamov

4. Krajský súd Banská Bystrica je povinný uhradiť trovy konania...

5. Kancelárii Ústavného súdu SR ukladá povinnosť zaplatiť trovy konania na účet ustanovenému právnenému zástupcovi...“

6. Prostredníctvom dožiadania krajského súdu z 22. decembra 2022 ústavný súd zistil, že v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1 T 8/2000 bol sťažovateľ rozsudkom tohto súdu z 24. mája 2000 uznaný vinným z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon účinného v čase skutku, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 23 rokov so zaradením do tretej nápravno-výchovnej skupiny a z výkonu tohto trestu bol sťažovateľ podmienene prepustený 28. júla 2016. Následne bol sťažovateľ rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 5 Tk 2/2017 z 13. septembra 2017 uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na doživotie.

7. Zo zistení ústavného súdu ďalej vyplýva, že sťažovateľ v čase po podaní ústavnej sťažnosti, a to 13. októbra 2022, sa oboznámil s obsahom VHS pásovk a fotografií poškodenej [REDAKOVANÉ] ktoré boli súčasťou súdneho spisu krajského súdu sp. zn. 1 T 8/2000, pričom mu bola 13. októbra 2022 v čase od 08.10 h do 08.28 h v priestoroch Okresného súdu Trenčín prehratá videokazeta označená ako ČVS: KUV-7/10-99, ktorej obsahom je záznam z vykonanej obhliadky miesta činu, a v čase od 08.29 h do 08.43 h videokazeta označená ako „[REDAKOVANÉ]“, ktorá bola podľa informácií krajského súdu pravdepodobne zhotovená samotným sťažovateľom a obsahuje obrazový záznam poškodenej [REDAKOVANÉ] pričom sťažovateľ sám dobrovoľne upustil od pozretia celého videozáznamu. Následne boli 13. októbra 2022 sťažovateľovi poskytnuté k nahliadnutiu aj fotografie poškodenej [REDAKOVANÉ] ktoré boli súčasťou súdneho spisu krajského súdu sp. zn. 1 T 8/2000, a to v počte 70 kusov. Napokon bol sťažovateľovi poskytnutý k nahliadnutiu aj súdny spis týkajúci sa obnovy konania vedený pod sp. zn. 3 Ntok 1/2008, pričom ďalší súdny spis sp. zn. 5 Ntok 2/2003 bol sťažovateľovi poskytnutý v ďalšom období prostredníctvom Okresného súdu Trenčín.

8. Zo zistení ústavného súdu taktiež vyplýva, že sťažovateľ do 22. decembra 2022 nepodal na krajskom súde návrh na povolenie obnovy konania vo svojej právoplatne skončenej trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1 T 8/2000. V predošlom období sťažovateľ podal 22. júla 2008 návrh na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1 T 8/2000, ktorý vlastným podaním 3. októbra 2008 vzal späť.

9. Napokon krajský súd ústavnému súdu oznámil, že nevyhovел žiadosti sťažovateľa o digitálne spracovanie VHS záznamov a fotografií poškodenej [REDAKOVANÉ] vrátane zamietnutia jeho žiadosti o poskytnutie fotografií poškodenej [REDAKOVANÉ] v nahom vyobrazení v počte 16 kusov (po konzultácii so psychológom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ]). Sťažovateľovi boli poskytnuté len kópie fotografií poškodenej [REDAKOVANÉ] v počte 54 kusov, na ktorých nie je zaznamenaná v nahej podobe.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 od. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 8/2000 pri vybavovaní žiadosti sťažovateľa z 1. augusta 2022 o nahliadnutie do súdneho spisu.

11. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatie na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Vo všeobecnom ponímaní inštitút obnovy konania predstavuje zásah do právnej istoty nastolenej právoplatným rozhodnutím vo veci, keďže umožňuje príslušnému orgánu verejnej moci znovu konať a rozhodovať vo veciach, ktoré už boli právoplatne rozsúdené. Obnova konania slúži predovšetkým na nápravu nesprávnych skutkových zistení na základe nových skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré nebolo možné v pôvodnom konaní použiť (II. ÚS 161/2012, IV. ÚS 578/2020).

13. Konanie o povolenie obnovy konania pozostáva zo skúmania prípustnosti návrhu a skúmania odôvodnenosti návrhu. Súd tak najskôr skúma formálne náležitosti návrhu na povolenie obnovy konania (§ 399 ods. 1 Trestného poriadku), ďalej sa musí zaoberať tým, či navrhovateľ vo svojom návrhu tvrdí Trestným poriadkom predpokladané/predvídané dôvody na povolenie obnovy konania, a konečne skúma odôvodnenosť návrhu, t. j. či sú uvádzané skutočnosti a dôkazy spôsobilé na to, aby bolo v obnovenom konaní možné dosiahnuť iné rozhodnutie vo veci (§ 394 Trestného poriadku, II. ÚS 111/2015).

14. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že tento požiadal 1. augusta 2022 krajský súd o preštudovanie celého súdneho spisu tohto súdu vedeného pod sp. zn. 1 T 8/2000, a to na účely zamýšľaného podania návrhu na povolenie obnovy konania. Ním tvrdený nárok sťažovateľ podporil § 69 ods. 1 Trestného poriadku a poukazom aj na § 119 ods. 2 Trestného poriadku a domáhal sa oboznámenia sa aj so všetkými prílohami predmetného súdneho spisu vrátane obrazových záznamov na VHS kazetách a fotografií poškodenej [REDAKOVANÉ] Krajský súd vyhovel žiadosti sťažovateľa o preštudovanie súdneho spisu sp. zn. 1 T 8/2000 prostredníctvom Okresného súdu Trenčín, kam bol sťažovateľ na tento účel eskortovaný 24. augusta 2022 a súdny spis preštudoval v čase od 08.00 h do 12.55 h. Krajský súd sťažovateľovi už v liste z 11. augusta 2022 oznámil, že mu nebudú predložené VHS záznamy a fotografie z dôvodu prehratia záznamov na VHS kazetách a prezretia fotografií až počas verejného zasadnutia, na ktorom mal krajský súd v prípade podania takého návrhu rozhodovať o povolení obnovy konania, a zároveň sťažovateľovi oznámil, že nie je technicky možné realizovať digitalizáciu obrazových záznamov na VHS kazetách a fotografií. Sťažovateľ po oboznámení sa s predloženým spisovým materiálom 24. augusta 2022 dal zaznamenať do úradného záznamu svojej výhrady k tomu, že sa nemohol oboznámiť s obrazovými záznamami na VHS kazetách a fotografiami náležiacimi k spisu ako jeho prílohami.

15. Krajský súd na sťažovateľom predstreté výhrady reflektoval v neskoršom období, keď 13. októbra 2022 prostredníctvom Okresného súdu Trenčín sťažovateľovi sprístupnil na nahliadnutie aj ním namietané obrazové záznamy na VHS kazetách a fotografie poškodenej ■■■■■, ktoré mu boli aj poskytnuté vo fotokópii v počte 54 kusov. Týmto postupom krajský súd zabezpečil požiadavky sťažovateľa v rozsahu ústavne konformnej interpretácie § 69 Trestného poriadku vo vzťahu k predmetnej situácii a účelu nahliadnutia do spisu (podanie návrhu na obnovu konania), a tak eliminoval akékoľvek možné porušenie sťažovateľom v podanej ústavnej sťažnosti označených práv, a to bez potreby ďalšieho prieskumu ústavnej sťažnosti ústavným súdom a jeho eventuálneho zásahu. V tejto súvislosti postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy [prípadne aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 462/2012, III. ÚS 591/2013, I. ÚS 670/2014)]. Okolnosť, že k inému než pôvodne krajským súdom predpokladanému postupu došlo až po podaní ústavnej sťažnosti, nezohráva pri rozhodovaní ústavného súdu v tomto prípade relevantnú rolu a v podstate znamená, že sťažovateľ úspešne uplatnil svoje procesné námietky aj mimo ústavnej sťažnosti, resp. pred rozhodnutím o nej, zároveň bez časových konzekvencií potreby inej reparácie sťažovateľovho pôvodného neúspechu pri uplatňovaní požiadaviek voči krajskému súdu.

16. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

17. Z dôvodu už uvedených skutočností ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v časti týkajúcej sa základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

18. Sťažovateľ v súvislosti s namietaným postupom krajského súdu, ktorý mal predchádzať podaniu návrhu na povolenie obnovy konania v právoplatne skončenej trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1 T 8/2000, namietol porušenie aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. K tomu ústavný súd poznamenáva, že z povahy práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vyplýva, že kritériom jeho použitia je materiálna povaha predmetu konania. Aplikácia uvedeného článku dohovoru prichádza do úvahy iba v prípade, že ide o konanie, v ktorom sa rozhoduje o občianskych právach alebo záväzkoch, prípadne o oprávnenosti trestného obvinenia. Nie je pritom rozhodujúce, či v okolnostiach konkrétneho prípadu rozhoduje všeobecný súd alebo iný orgán verejnej moci, a taktiež nie je rozhodujúca ani povaha zákona, ktorý upravuje predmet daného konania, rovnako tak ani povaha strán (účastníkov konania), resp. povaha právneho vzťahu, o ktorý v danej veci ide.

19. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) možno vyvodit', že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (IV. ÚS 382/09, I. ÚS 5/02, obdobne aj Kulnev proti Rusku z 18. 3. 2010, sťažnosť č. 7169/04, Rudan proti Chorvátsku z 13. 9. 2001, sťažnosť č. 45943/99), pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [pozri aj SVÁK, J. *Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva*. Žilina : Poradca podnikateľa, 2003, s. 370 – 371, ktorý v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok ESLP vo veci Callaghan proti Spojenému kráľovstvu z 9. 5. 1985, Décisions et rapports, č. 60 (IV. ÚS 403/09)]. Článok 6 ods. 1 je aplikovateľný až na obnovené konanie.

20. V prípade rozhodovania všeobecných súdov o povolení obnovy konania podľa § 398 a nasl. Trestného poriadku vrátane zohľadnenia zákonných podmienok tento postup umožňujúcich podľa § 393 a nasl. Trestného poriadku nejde o typ súdneho konania spadajúceho pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a preto v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou praxou (I. ÚS 5/02, IV. ÚS 382/09, IV. ÚS 287/2010, IV. ÚS 117/2011, IV. ÚS 407/2018, IV. ÚS 578/2020, IV. ÚS 11/2021) ústavný súd odmietol sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť aj v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Ak by však išlo o použiteľnú referenčnú normu (obsahovo rovnorodú s čl. 46 ods. 1 ústavy), vecný záver ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti by bol rovnaký.

III.

Žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu

21. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

22. Podľa § 37 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

23. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

24. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti v celom jej rozsahu pre zjavnú neopodstatnenosť nie je splnená druhá podmienka na postup ústavného súdu podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a to že v právnej veci sťažovateľa nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. V dôsledku tohto záveru ústavný súd ani nepristúpil k preverovaniu majetkových pomerov sťažovateľa a jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nevyhovel. Tým je zároveň subsidiárne daný vo vzťahu k výroku I tohto uznesenia aj dôvod na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu